Silâhsız cihad

İzmir’den okuyucumuz: “Hak ile batıl birbiriyle neden mücadele eder? Silâhsız cihad yapılamaz mı? Bediüzzaman’a göre günümüzde cihad nasıl olmalıdır?”

Mücadele etmek hak ile batılın özünde ve yapısında vardır. Çünkü birinin doğru dediğine diğeri yanlış, birinin ak dediğine diğeri kara, birinin iyi dediğine diğeri kötü diyor, birinin güzel gördüğünü diğeri çirkin görüyor. Bu iki kavramın ifade ettiği dünyalar, özleri itibariyle birbiriyle çelişiyor.

Hak ile batılın birbiriyle çelişmeleri normal; çünkü çelişmeseler biri hak, diğeri batıl olmaz. Fakat birbiriyle ilişkileri de bozuk olunca, hak hakkı anlatırken, batıl türlü oyunlarla hakkı yok etme ve yeryüzünden silip süpürme dâvâsı güdünce, tarihte savaşlara izin verilmiş.

Oysa hak ve batıl birbiriyle pekâlâ medenî ölçülerde, medenî tartışma zeminlerinde, birbirlerine saygı duyarak, birbirlerine hakaret etmeyerek ve birbirlerini vurup kırmayarak mücadele edebilirler.

Cenâb-ı Allah medenî olmayan milletlerde de hak mücadelesinin kavl-i leyyinle (yumuşak sözle) yapılmasını emrediyor. Firavun gibi bir azgın karşısında bile Hazret-i Musa’ya kavl-i leyyini emreden1 Cenâb-ı Allah, bu gün bizlere de, batıla karşı hakkı anlatırken hikmeti ve güzel öğüdü tavsiye ediyor.2 Keza Peygamber Efendimiz (asm) putperestlerin putlarına sövüp saymayı yasaklıyor. Çünkü düşmanınız ne kadar azgın da olsa siz kavl-i leyyini tercih ederseniz, düşmanınız ne kadar sizin inandığınız değerlere sövüp sayıyor da olsa, siz onun putuna sövüp saymazsanız, iyi iletişimin ve iyi ilişkilerin temelini siz atıyorsunuz demektir. Siz ona barış eli uzatıyorsunuz demektir. Siz onu saydığınızı ve sevdiğinizi gösteriyorsunuz demektir. Bu değerler genellikle bu günün medeniyetinin anladığı ve adına ister demokrasi desin, ister inanç ve fikir özgürlüğü desin, ister insan hakları desin, ister münâzâra teknikleri desin, genelde doğru algıladığı ve takdir ettiği değerlerdir.

Demek hak din insanlığı vurup kırmaya ve öldürmeye değil, medenî olmaya dâvet ediyor. Medenî düşmana karşı İslâm tarihinde hiçbir zaman kılıç çekilmemiştir ve

hak din tarafından kılıç çekilmesi de emredilmemiştir. Peygamber Efendimiz'in (asm), o zamanın dünya devletleri olan Bizans'a, İran'a, Mısır'a, Habeşistan'a kılıçtan önce dostça dâvet mektupları göndermesi ve o milletleri medenîce dinine dâvet etmesi, medenî dâvetin kılıçtan ve silâhtan önce geldiğinin ifadesidir. Barışçı, söz dinleyen ve açık bir toplum olan Medine'ye İslâm dinini öğretmek üzere barış elçisi görevlendiren ve Medine'yi barışla fetheden Peygamber Efendimiz'in (asm); arsız, küstah, saygısız, saldırgan, hain, gizli hesaplar peşinde olan ve iletişim yollarını tıkayan Kureyş'le defalarca savaş yapması, iletişim imkânı doğar doğmaz kılıç kullanmayıp meselâ Hudeybiye'de aleyhine olduğu halde barış imzalaması ve bu barışın Kur'ân tarafından bir sureyle (Fetih Sûresi) övülmesi, düşmanla ilişkilerde barışın ve iyi iletişimin ön plânda olması gerektiğinin vahiy diliyle ifadesidir. Nitekim Kureyş'in de barış noktasına gelmesi üzerine, Allah Resulü (asm) hicretin sekizinci senesinde Mekke'yi barışla fethetmiştir. Kılıç kullanmamıştır.

Demek silâhsız cihad yapılır. Yapılmıştır. Örneği Peygamber Efendimiz'de (asm) vardır. Fakat caydırıcı güç olarak devletin silâhlı kuvvetlerini güçlü ve hazır bulundurması hakkı hiç şüphesiz saklıdır ve bu ayrıdır. Çünkü devlet silâhlı kuvvetlerini savaş hukuku çerçevesinde kullanır.

Bu gün şurada veya burada, hiçbir Müslüman devletin kontrolü ve emri olmadığı halde, maalesef cihad adına, ferdî olarak veya belirli mihrakların tahrikiyle silâhlı bombalı saldırılar yapılabilmektedir. Bu tür eylemler şeriatın dilinde terörden ve fitneden başka bir şey değildir. Nitekim Bediüzzaman'ın ifadesiyle günümüzde maddî kılıç kınına girmiştir.

Çünkü asırlardır hak dinin eski insanda bulamadığı hoşgörü, adalet, hukuk, ilim, medeniyet ve çeşitli insanî değerler günümüz dünyasında geçer akçe olmuştur. Günümüz insanına hak ve hakikati tebliğ etmek, iman esaslarını anlatmak ve Allah'ın adını duyurmak barışçı yollarla ve muhtelif iletişim kanallarıyla mümkündür. Bu imkânı görmeyip, barışçı yolları yok sayarak, savaş hukuku dışında silâh kullanmayı dinin şartsız emri saymak, en hafif ifadeyle dini anlamamak demektir. Unutmamalı ki hak din öldürmeyi değil, diriltmeyi, ağlatmayı değil, güldürmeyi, nefret ettirmeyi değil, müjdelemeyi, ön yargılı düşmanlığı değil, sağlıklı iletişimi emreder.

Öyleyse, günümüzde, Bediüzzaman'ın ifadesiyle farz-ı ayın hükmüne geçmiş olan ve her Müslüman'ın birinci derecede vazifesi bulunan cihad,—Müslüman devletçe savaş hukuku çerçevesinde savaş ilân edilmediği sürece—kılıçla değil, silâhla değil, bombayla değil, topuzla değil; iyi iletişim kanallarıyla, sevgiyle ve nurla yapılmalıdır. Risâle-i Nur'un fetvası bu yöndedir.

Dipnotlar:

1- Tâhâ Sûresi: 44.

2- Nahl Suresi, 16/125.